

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemati nedelje in praznike. — Inserati: do 30 petit à 2 D, do 100 vrt. 2 D 50 p., večji inserati petit vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, predklic beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravnštvo: Knaličeva ulica štev. 5, pritlije. — Telefon štev. 304.

Uredništvo: Knaličeva ulica štev. 5, I. nadstropje. — Telefon štev. 34.

Poštnina plačana v gotovini.

Katoliško časopisje

Te dni, ko prestopamo v novo leto, prinaša klerikalno časopisje oglašujotico reklamo v svoj prid. Škofovi in duhovniški priporočajo katoliško časopisje pod raznimi firmami in ga povečujejo pred narodom do nebes. Semjajo se to časopisje spozabi in govorijo celo o nekih svojih zaslagah za slovensko ljudstvo, za njegovo narodnost in izomiko. Nazadnje kvasio o nekaki nadrejenosti katoliškega svetovnega in življenjskega naziranja. Na ta način postaja vsekakor katoliško časopisje aktualno in je potreba, da javnost pri taki priliki premišljite o tem časopisu in da spozna njegovo pravo vrednost.

Katoliško časopisje! Že sama beseda je blasfemija! Imamo razna katoliška časopisa po svetu in v raznih državah. Ena vam zagovarja kapitalizem, seve kot katoliško časopisje, drugo krščanski socialistizem, zopet pod firmo katoliškega časopisa! Vprašamo, ali je dovoljeno tako sleparstvo z najvišjimi katoliškimi ideali, ali so na mestu take zmede, take dusevne neurejenosti? Pročimmo socialna in gospodarska vprašanja, pišimo traktate, toda izmišljati si socialne programe in jih v svrhu uspešnejše reklame vpreči za katoliško vero in cerkev, vendar pri poštenem javnem delavju ne gre! Ta bi bila lepa, ko bi katoliška cerkev zapovedovala svojim vernikom, da smejo poslušati samo socialna predavanja takovz. krščanskih socialistov in da morajo zavračati vseko drugo socialno prepriranje in vsako svobodno raziskovanje gospodarskih vprašanj! Ne! S tem krščanskim socialistom se delajo najgrš politične kupčice. Tu si nekdo izmisli sistem krščanskega socialistizma, ga pristavi v blizu katoliške cerkve ali pa trdi, da je njegov nauk direktna posledica evangelija, pa tudi začne z najgrš hudočijo in izrabo vere v svoje strankarske namene.

Če bi katoliška vera in dogma predpisovala res same eno stališče v gospodarskih vprašanjih, bi lahko razumeli, da zastopa katoliško časopisje svoja gospodarska stališča kot katoliška stališča. Tako pa moramo imenovati početje tega časopisa, ko zagovarja svoja gospodarska stremljenja pod plačem katoliške cerkve in vere kot lindobno zlorabo te cerkve in vere v samopasne strankarske namene nekolikomne posvetnih ali neposvetnih gospodov, ki jim žilica ne da miru in ki se zbirajo pod firmo katoliške stranke.

Kar velja za gospodarska vprašanja, lahko trdimo tudi o ostalih programih katoliških strank, v kolikor se tečijo aktualnih političnih, državnih, unavnih in prosvetnih vprašanj. Menda je bilo pridržano slovenskim katoliškim politikom, da so dokazali direktni evangelijski izvor svoje avtonomistične ideje! Kaj vse niso citirali iz sv. pisma, da do kažejo, kako je avtonomistična ideja zaučana od same sv. cerkve in katoliške vere in da mora biti SLS nujno avtonomistična. Kaj vse so govorili duhovniki po pričnikih, kaj vse je povdral mal škofov v prilog te ideje! In vendar vemo, da je čisto lokalno in strankarsko utemeljena ideja, ki nima nobene zveze z vero in cerkvijo, ker je nino katoliških strank na svetu, kaj zagovarjajo centralizem, odnosno unitarizem in da se skriva za avtonomijo le nespretno prikrivana želja po strankarski hegemoniji v avtonomno zaokroženi Sloveniji, kjer naj bi za večne čase gospodarili gospodje Korošci in njihovi potomci. Tudi tu smo doživel neverjetne sleparje avtonomistične ideje s katoliško cerkvijo in vero. Tako je to katoliško časopisje!

Pod kriko, da tako zapoveduje katoliška cerkev in vera, se vtejajo ljudstvu vse mogoče bedasto krščanskega socijalizma in avtonomije! Pod isto firmo se je ljudstvo zapeljalo na vsa mogoča stranska pote in se je ustvarjala znana gonja proti edinstvu našega naroda in države. Dr. Korošec je svoje dni zaukal, da mora ljudstvo verovati v federalistično akcijo Stepana Radića. Ljudstvo je spraševalo, zakaj? G. Korošec pa je odgovarjal: ker tako veleval in predpisuje katoliška cerkev in vera! Po tem kopiju gre dalje... v drugem tonu seveda, ker smatra dr. Korošec sedaj za spremembu Radića za svojega največjega sovraga.

Kaj vse se ni vtejalo slovenskemu ljudstvu pred vojno pod firmo katoliške cerkve in vere? Na pr. tisto ostreno gonjo proti svobodnemu umetniškemu pokretu, proti našemu nacionalnemu boju, proti narodnosti kot taki, k. s. jo blatiš kot poganstvo. Ubogi Cankar je moral doživeti veselje, da je njegova „Erotika“ zgorela na dvorišču škofov-

Redni proračun za leto 1926/27

Finančni odbor prične razpravljati o zunanjosti politiki. — Proračunska debata v skuoščini. — Proračun ima biti v odboru sprejet do 1. februarja 1926.

— Beograd, 29. decembra. (Izv.) Včeraj popoldne je bila po kratkem božičnem odmoru plenarna seja finančnega odbora. Seja je bila mestoma zelo burna. Odbor je razpravljal o pravilniku glede posebnih doklad rudarskih uradnikov. Po daljši debati je bil odobren predlog, da ostane star pravilnik v veljavi do 1. februarja 1926.

Finančni odbor prične danes popoldne načelno razpravo o rednem proračunu za leto 1926/27. Razprava je iz tehničnih ožarov razdeljena po posavnih ministrov. Na dnevnem redu so: 1. proračun ministra za izenčenje zakonov in 3. proračun ministra trgovine in industrije.

V parlamentarnih krogih omenjajo, da je pričakovati živahne zunanjepolitične debate v odboru. Zunanji minister dr. Ničič poda daljši zunanje-politični ekspozit, ki na-

očrta stališče naše države do vseh letos se vrščin važnih mednarodnih dogodkih in sestankih.

Plenar finančnega odbora bo po doseganjih dispozicijah deloval do 3. januarja in nato nastopi radi pravoslavnih božičnih praznikov kratki odmor 5—6 dni. Državni proračun je lahko sprejet, kadar to izjavljajo člani vladine večine, do 1. aprila 1926, če se finančnemu odboru podlaga rok za proučevanje proračuna do 13. februarja. Za podlaganje roka pa je potreben sklep skupščine, ker ima po poslovniku finančni odbor vselej redni proračun proravniti do 1. februarja. Vladina večina je odločena v finančnem odboru pospessiti proračunsko razpravo tako, da bi sredi februarja proračun prišel pred narodno skupščino, ki bi za to imela 6 tednov časa za proračunsko debato.

Vprašanje izenačenja neposrednih davkov

Načrt zakona o neposrednih davkih. — Razprava v min. svetu.

— Bistvere do očete zakona.

— Beograd, 29. decembra. (Izv. Ob 12) Slični ministri svet je sklenil, da prične prihodnje dni z načelno razpravo o načrtu zakona glede izenačenja neposrednih davkov. Po odobritvi od strani ministarskega sveta pride zakon pred skupščino. Doslej vsebinska zakonska načrta še ni v celoti znana, objavljene so le nekatere bistvene določbe oziroma načela, po katerih je bil zakon izdelan. Odpravi se imovinski davek. Sistem obdobjanja je oni, ki je doslej veljal v vseh potrjanjih. Gleda zemljiškega daveka je treba omeniti, da bo pri njega doljčiti prišel v poštev čisti dohodek po katastru, ne pa po velikosti in vrednosti posetva, kakor je bilo doslej to običajno v Srbiji. Za temelj zemljiškega daveka se vzame 200-dostotni dodelek po katastru. Zakon urejuje tudi hišno-najemninski davek odnosno davek na poslopja, uvede se 200-dostotni davek na netto hišno najemnino. Pri denarnih zavodih in delniških družbah se dočopi 25 odstotkov rentabilite. Na po-

same objekte bo uveden davek iz njih celokupnega dohodka. Celotni dohodki posavnih oseb se imajo progrevno obdavčiti. Davek znaša tu 2.25 odst. Poslopja se izjavlja, ki niso oddana v najem, se obdavčijo po številu sob in sicer po 15 Din od sobe. Za gospodarske namene določene zgradbe bodo davek oprešeni. Poljedelci, ki namesto priznavajo različne poljedelske produkte itd., so orovščeni dohodninega daveka. Po vojni uvedeni davek na poslovni promet ostane še nadalje v veljavi, in sicer doleti, dokler bo to potrebno. Invalidski in komornski davek nista z novim zakonom tangirana in ostaneta še nadalje v veljavi. Vse državne davne doklade odpadajo. Ostanejo občinske doklade, toda znatno zmanjšane. Davek na osobno dohodino se perčevalno določi tako za privatne kakor tudi za državne uradnike in nameščence. Pri državnih uradnikih se odstotek določi na 5, pri privatnih na 7.

Kriza Briandove vlade

Napetost v ministarskem svetu. — Položaj Brianda nevzdržljiv.

— Odločitev na današnji seji kabinet.

— Pariz, 29. dec. (Izv.) Za danes je sklicana važna seja min. sveta. Povod vladne napetosti. Za izid te seje se politični krogi intenzivno zanimajo. Na tej seji se namreč končno odloči, ali naj kabinet Briandov odstopi takoj ali pa šele meseca januarja prihodnjega leta. Položaj vlade je splošno nevzdržljiv. Kriza postaja latentna. Usoda vlade je odvisna od tega, če bodoča Briand in fin. minister Doumer zahtevala od min. sveta, da takoj odobi od Doumerja predlagano povišanje prometnega daveka. Ministrov je najbrže odlokli, zlasti oni, ki so najbolj odgovorni v tem vprašanju, ter odstopijo in tako povzročijo nato odstop celotne vlade.

Položaj vlade Cankova omajan

— Sofija, 29. decembra. (Izv.) V narodnem sobranju je nastal napet položaj. Včeraj se je razvila živahna politična debata. Položaj kabine Cankova je postal radi dogodkov v narodnem sobranju omajan. Predsednik narodnega sobranja je prečital pismo podpisano od 10 poslancev, ki pripadajo demokratskemu klubu (Vladna skupina). Poslanci so člani makedonskih

ga dvorca. Tako postopanje napravil slovenski umetnosti imenuje «Slovenec» «uvajevanje talentov, ki končuje na globoku! Slovenske izobraženje, ki so poslušali nauke svetovnega znanstvenega in ki recimo niso prisegli na svetovniško bajko o ustvarjenju sveta in načinu, kakor v gospodarskih, socijalnih in političnih znenostavno formulo, da tako veleva katoliška cerkev in vera! Klerikalna stranka pa ni ničesar druga, kakor nežčica, sicer nesposobnih političnih makjerjev, ki bodo vse skupaj s Cankovim položajem, katerim ne morejo sedaj podpirati vlade, ker so odgovorni tudi svojim volilcem, katerim ne morejo izpolniti današnjih obveznosti.

ga dvorca. Tako postopanje napravil slovenski umetnosti imenuje «Slovenec» «uvajevanje talentov, ki končuje na globoku! Slovenske izobraženje, ki so poslušali nauke svetovnega znanstvenega in ki recimo niso prisegli na svetovniško bajko o ustvarjenju sveta in načinu, kakor v gospodarskih, socijalnih in političnih znenostavno formulo, da tako veleva katoliška cerkev in vera! Klerikalna stranka pa ni ničesar druga, kakor nežčica, sicer nesposobnih političnih makjerjev, ki bodo vse skupaj s Cankovim položajem, katerim ne morejo sedaj podpirati vlade, ker so odgovorni tudi svojim volilcem, katerim ne morejo izpolniti današnjih obveznosti.

ga dvorca. Tako postopanje napravil slovenski umetnosti imenuje «Slovenec» «uvajevanje talentov, ki končuje na globoku! Slovenske izobraženje, ki so poslušali nauke svetovnega znanstvenega in ki recimo niso prisegli na svetovniško bajko o ustvarjenju sveta in načinu, kakor v gospodarskih, socijalnih in političnih znenostavno formulo, da tako veleva katoliška cerkev in vera! Klerikalna stranka pa ni ničesar druga, kakor nežčica, sicer nesposobnih političnih makjerjev, ki bodo vse skupaj s Cankovim položajem, katerim ne morejo sedaj podpirati vlade, ker so odgovorni tudi svojim volilcem, katerim ne morejo izpolniti današnjih obveznosti.

ga dvorca. Tako postopanje napravil slovenski umetnosti imenuje «Slovenec» «uvajevanje talentov, ki končuje na globoku! Slovenske izobraženje, ki so poslušali nauke svetovnega znanstvenega in ki recimo niso prisegli na svetovniško bajko o ustvarjenju sveta in načinu, kakor v gospodarskih, socijalnih in političnih znenostavno formulo, da tako veleva katoliška cerkev in vera! Klerikalna stranka pa ni ničesar druga, kakor nežčica, sicer nesposobnih političnih makjerjev, ki bodo vse skupaj s Cankovim položajem, katerim ne morejo sedaj podpirati vlade, ker so odgovorni tudi svojim volilcem, katerim ne morejo izpolniti današnjih obveznosti.

ga dvorca. Tako postopanje napravil slovenski umetnosti imenuje «Slovenec» «uvajevanje talentov, ki končuje na globoku! Slovenske izobraženje, ki so poslušali nauke svetovnega znanstvenega in ki recimo niso prisegli na svetovniško bajko o ustvarjenju sveta in načinu, kakor v gospodarskih, socijalnih in političnih znenostavno formulo, da tako veleva katoliška cerkev in vera! Klerikalna stranka pa ni ničesar druga, kakor nežčica, sicer nesposobnih političnih makjerjev, ki bodo vse skupaj s Cankovim položajem, katerim ne morejo sedaj podpirati vlade, ker so odgovorni tudi svojim volilcem, katerim ne morejo izpolniti današnjih obveznosti.

ga dvorca. Tako postopanje napravil slovenski umetnosti imenuje «Slovenec» «uvajevanje talentov, ki končuje na globoku! Slovenske izobraženje, ki so poslušali nauke svetovnega znanstvenega in ki recimo niso prisegli na svetovniško bajko o ustvarjenju sveta in načinu, kakor v gospodarskih, socijalnih in političnih znenostavno formulo, da tako veleva katoliška cerkev in vera! Klerikalna stranka pa ni ničesar druga, kakor nežčica, sicer nesposobnih političnih makjerjev, ki bodo vse skupaj s Cankovim položajem, katerim ne morejo sedaj podpirati vlade, ker so odgovorni tudi svojim volilcem, katerim ne morejo izpolniti današnjih obveznosti.

ga dvorca. Tako postopanje napravil slovenski umetnosti imenuje «Slovenec» «uvajevanje talentov, ki končuje na globoku! Slovenske izobraženje, ki so poslušali nauke svetovnega znanstvenega in ki recimo niso prisegli na svetovniško bajko o ustvarjenju sveta in načinu, kakor v gospodarskih, socijalnih in političnih znenostavno formulo, da tako veleva katoliška cerkev in vera! Klerikalna stranka pa ni ničesar druga, kakor nežčica, sicer nesposobnih političnih makjerjev, ki bodo vse skupaj s Cankovim položajem, katerim ne morejo sedaj podpirati vlade, ker so odgovorni tudi svojim volilcem, katerim ne morejo izpolniti današnjih obveznosti.

ga dvorca. Tako postopanje napravil slovenski umetnosti imenuje «Slovenec» «uvajevanje talentov, ki končuje na globoku! Slovenske izobraženje, ki so poslušali nauke svetovnega znanstvenega in ki recimo niso prisegli na svetovniško bajko o ustvarjenju sveta in načinu, kakor v gospodarskih, socijalnih in političnih znenostavno formulo, da tako veleva katoliška cerkev in vera! Klerikalna stranka pa ni ničesar druga, kakor nežčica, sicer nesposobnih političnih makjerjev, ki bodo vse skupaj s Cankovim položajem, katerim ne morejo sedaj podpirati vlade, ker so odgovorni tudi svojim volilcem, katerim ne morejo izpolniti današnjih obveznosti.

ga dvorca. Tako postopanje napravil slovenski umetnosti imenuje «Slovenec» «uvajevanje talentov, ki končuje na globoku! Slovenske izobraženje, ki so poslušali nauke svetovnega znanstvenega in ki recimo niso prisegli na svetovniško bajko o ustvarjenju sveta in načinu, kakor v gospodarskih, socijalnih in političnih znenostavno formulo, da tako veleva katoliška cerkev in vera! Klerikalna stranka pa ni ničesar druga, kakor nežčica, sicer nesposobnih političnih makjerjev, ki bodo vse skupaj s Cankovim položajem, katerim ne morejo sedaj podpirati vlade, ker so odgovorni tudi svojim volilcem, katerim ne morejo izpolniti današnjih obveznosti.

ga dvorca. Tako postopanje napravil slovenski umetnosti imenuje «Slovenec» «uvajevanje talentov, ki končuje na globoku! Slovenske izobraženje, ki so poslušali nauke svetovnega znanstvenega in ki recimo niso prisegli na svetovniško bajko o ustvarjenju sveta in načinu, kakor v gospodarskih, socijalnih in političnih znenostavno formulo, da tako veleva katoliška cerkev in vera! Klerikalna stranka pa ni ničesar druga, kakor nežčica, sicer nesposobnih političnih makjerjev, ki bodo vse skupaj s Cankovim položajem, katerim ne morejo sedaj podpirati vlade, ker so odgovorni tudi svojim volilcem, katerim ne morejo izpolniti današnjih obveznosti.

</

Propaganda za neodrešeno Slovenijo

Propaganda za naše neodrešene brate onkraj Karavank in pod laškim jarmom še vedno ni dovolj usmerjeno organizirana. Razne manifestacije sicer prav lepo uspevajo, toda s tem se ni dosti pomagano. Danes si hočemo ogledati eno stran te propagande, ki je po našem mnenju še pomajkljiva.

Prvo vprašanje, ki ga moramo stati, predno začnemo s katerikolim programom, je: katere meje zahtevamo za primer, da se z Jugoslavijo zedinimo vsi, sedaj še neosvojeni deli našega naroda. Marsi kdo se bo pri tem vprašaju nasmejali, češ to je pa nepotrebno vprašanje, saj vsakdo ve, da zahtevamo, da pridejo vsi Slovenci in Hrvati v Primorju in Istri pod našo narodno državo. Toda ta ugovor ne drži, treba je na vsak način, da stopimo pred svoj narod in pred ves svet z zemljevidom, v katerem je jasno, in fiksno začrtana meja naših narodnih zahtev. Ta meja mora biti za vedno fiksirana in se mora določiti po trenem, preudarku od kompetentnih faktorjev. Prenačeti nacionalizem tu ne sme igrati prav nobene vloge. Ako bi na pr. zarisali v meje naših zahtev celo Koroško ali pa na pr. Videm v Italiji, bi že v napred kompromitovali vso propagandno akcijo.

Vzemimo si za vzgled Italijane, ki so že pred svetovno vojno prepričevali Italijo in inozemstvo z zemljevidom, na katerih je bil zarisan kontinentalni zemljevid na Srečniku in ki je vseboval vso Istro in Dalmacijo.

Zemljevid s točno zarisanem mejo bodoče Velike Jugoslavije je le prepotreben za nas in za tujce, da se že enkrat izgnube megljeni pojmi, ki jih ima marsikdo o "neodrešenih bratih". Jasnost programa je podlaga uspeha vsake nadaljnje akcije.

Marda bi potem Jugoslovenska Matica začela razglednice z zemljevidom, v katerem bi bila začrtana meja naših zahtev in sicer tri vrste, ene slovenske, druge srbo-hrvatske (v latinici in cirilici), tretje francoske. Te karte bi bilo treba razmetati po vsej naši kraljevinji, predvsem naj bi jo zanesli v kroge naše šolske mladine, kakor tudi po inozemstvu. Par statističnih podatkov o lindskem štetju na zadnji sramni karte bi ne skodilo.

Prijava vojnih žrtev za prevedbo po novem invalidskem zakonu

Vsi vojni invalidi, vdove in sirote se morajo po novem invalidskem zakonu prijaviti v svrhu prevedbe. Rok za prijave traja le tri meseca po sprejetju zakona in mine dne 17. februarja 1926.

Po tem roku vložene prijave se ne bodo več vpoštevale, zato naj vsak pazi, da ga ne zamudi. Prijave sprejemajo okrajna sodišča (kjer prijavljene sedaj stalno stanejo). Vsak, ki se prijavi, mora prinesi seboj:

1) Potrdilo ministrstva za socijalno politiko, da mu je od specjalne komisije priznana pokojnina. Ker specijalno sodišče v Beogradu še dosti slučajev ni rešilo in še niti navedlo, zakaj je prekinjena. Oni, katerim je ministrstvo ustavilo pokojnino, računovodstvo ne bo izdalo ali poslalo takih potrdil. S tem bodo nekako obveščeni, da so predlagani potom specijalne komisije za redukcijo.

Kdor bi od onih, ki prejemajo redno pokojnino, slučajno ne prejel takega potrdila dne 25. januarja 1926, si da mora poskrbeli pred 10. februarjem 1926 sam, da more prijavo še toliko pravočasno izvršiti, da bo lahko poslal potrdilo okr. sodišča, da se je prijavil, računovodstvu v svrhu nadaljnje nepriskrivenje nakazovanja. Računovodstvo mora imeti vsa potrdila sodišč v rokah do 21. februarja 1926.

2) Sklep deželnega ali okrožnega sodišča, da mu je priznana ali odmerjana pokojnina v eventualni drugi pripadki. Kdor ima tak sklep poleg vsega gori navedenega potrdila ministrstva socialne politike, naj ga vseeno predloži.

Kdor pa nima potrdila ministrstva o reviziji specjalne komisije in ne sklepa deželnega ali okrožnega sodišča o pokojnini, naj to pri sodišču navede, izkaže pa naj se z invalidskim uverjenjem, vdove, sirote ali svojci pa s plačilno polo nekdanje vojaške intendance ali z odrežkom nakaznice.

3) Potrdilo pristojne finančne uprave, to je računovodstva delegacije ministrstva finančnih v Ljubljani, da mu pokojnina ni ustavljena. Kdor se zglaši sam pri računovodstvu v Šentpeterski vojašnici v Ljubljani, mu bodo tako potrdilo takoj izstavili. Sicer je pa Izvršni odbor Udrženja voi-

sta ustaviti, naj se vsak prijavi sodišču. Reduciranci bodo po novem zakonu še dobili obvestila, ali je redukcija potrjena ali ne. Vsak reduciranci bo imel pravico 6 mesecov za obnovno postopanje.

Izvršni odbor v Ljubljani.

Delniška stavna družba „Union“

Izredni občni zbor delniške stavb. družbe „Union“ dne 28. dec. t. L se je zadržal, ne da bi se sklepal glede nakupa delnic Centr. vinarne d. d. v Ljubljani in posestva Gospodarske zvezde, to je hš. kleti in zemljišča v Ščiki in v vsem imet. menj Vinarne za ceno Dm 6.200.000. Ta točka se je nazrelo odstavila z dnevnega reda. Po § 14. družbenih pravil bi moral upravni svet predložiti utemeljeno poročilo o tej namenarvanj transakciji, podpisano od vseh članov upravnega in nadzornstvenega sveta ter tudi prodajalca samega. Priložiti bi bilo tudi obratne uspehe Centr. vinarne, zadnjih 2 let, kar pa ni bilo mogoče iz enostavnega razloga, ker obstaja ta delniška družba. Šele eno leto, torej se ne more imeti pravne bilance. Upravni svet je predložil samo ponudbo Gosp. zvezde, da proda zgoraj navedene delnice in posestva za ceno 6.200.000 Din in pa neko cemitev, katero pa niso sestavili v to poklicani strokovnjaki. Ta cemitev je bila zelo zelo optimistično sestavljena in popolnoma nesprejemljiva za vsakega resnega kupca.

Pri drugi točki, pri slučajnostih se je razvilo ostra debla, pri kateri je moral upravni svet družbe „Union“, siliščati slike kateri gremki odtek, da take vrste kupujejo spadajo v delokrog družbe „Union“, pri čemer se je ugotovilo, da bi s tem samo Gospodarska zvezda naredila na računa „Uniona“, dobro kupčijo, dočim bi bili delničarji „Uniona“ prav izdatno oškodovani. Posameti govorilci so izrekli začudenje, da zagovarjata zastopnika „Vzajemno posojilnico“ o upravnem odboru družbe „Union“. tako goreče interesete Gospodarske zvezde. All je morebiti vzrok temu dejstvu, da sta ravno ista gospoda obenem tudi člana upravnega odbora Gospodarske zvezde?

„Vzajemna posojilnica“ bi veliko bolje storila, aki bi varovala intereset „Uniona“, saj je znano, da ima nad polovino vredno delnično tega podjetja. S tem, da je „Union“ d. d. neobremenjena, imajo delnice z izdatno valuto v Din veliko vrednost vrednost za „Vzajemno posojilnico“ in je nerazumljivo, da hoče „Vzajemna posojilnica“ privoliti v dan Din 6.200.000 na hotel „Union“, to pa za takšen mladega, se nerazvitega podjetja, faktično še do danes nima pokazati prav nobenega uspeha in ni nima nobenega posamezna za hotel „Union“, kvečajno aško se hoče, da bi hotel „Union“ moral plačevati letno najmanj 800.000 Din za obresti. To bi pa gotovo vrednost delnic „Union“ d. d. skoraj unišlo, ker ni pričakovati, da bi „Vinarska centrala“ v sedanji časi, ko je tako težko dobiti vseh v pravih strokovnjakov pri komplikirani vinski kupčiji, zastavlja letno 800.000 Din poleg vseh vrednih rezilnih stroškov in davkov. Čemu bi se naj družba „Union“ spuščala v take problematične kupčije? Upamo, da je to za hotel „Union“ zelo opasno vprašanje definitivno pokopano.

Politične vesti

— Protest filozofske fakultete v Skopiju. Dekan imenovane fakultete nam je doposal sledeno resolucijo, ki jo je sprejet profesorski zbor na sestanku dne 18. t. m.: „Ako so v Vremenu z dne 14. t. m. točno reproducirane besede g. ministra protovetne z zborovanja v Mariboru, potem svet filozofske fakultete v Skopiju z ogorčenjem zavrača od sebe ministrovno oceno glede sposobnosti profesorjev imenovane fakultete, tako sedanjih, kakor tudi prejšnjih. Jasno vidi, da ministru ni znano, kako so neši profesorji prišli do svojega položaja, zato tudi ne more on ocenjevati njihovega znanstvenega dela.“

— Novo izdanie Masarykovi del. Literni tajnik prezidenta Masaryka je za dočišča načinil v čeških listih, da izide v Kratkem popolnoma novo izdanie Masarykovi del. Predvsem se natisnejo dela, ki so v temesji zvezci s čehoslovanskim političnim javnim življenjem. Kot prvo delo pride na svetlo Masarykovo „Socijalno vprašanje v predelanem izdaji. Sledili bodo „Temelji konkretno logike“, delo popolnoma novo in ki se v znanstvenem svetu nestropno pričakuje.

vse obenem... A če ti povem, da sem ljub neko žensko bolj kot življenje... Živel sem same ranjo, samo natio sem mislil, vse sem ji oddal... oboževal sem njen čistost in lepoto... sebe sem smatral za nedostojnega, umazanega, grobega... Vidiš, pa se mi je izneverila kakor ti!... Morda tudi enkrat?... Potem je prišla k meni ter me začela poljubljati in objemati!... Uh, grdo! Vse ženske sovražim!... Lepo in razvratno meso!... Nitri usmiljenja, niti sočitja, sama počutnost in laž vas je!... No, kaj pa če bi se mi udala?... Zdaj, ali hočeš?... Nu, odgovori ven, razen njege... Vse ste enake... Tudi ona me je poljubljala in objemala, ko... Naenkrat se je krčevito stresel in stisnil zobe s tako silo, da so se mu pojavile na obrazu temno rdeče lise.

— In nikoli ne izve, nikoli... Te besede je izgovoril z nemavadio silo in težavo.

— Ti si pa mislila, da sem naiven, da se da z menoi veselo, prijetno in brez vsake nevarnosti saliti?... Ve ženske vedno tako mislite!... Saj vendar ljubiš moža, čemu si torej silila vame?... Kaj te je mikalo?... Uh, podla babal... Ve ženske ste z dušo in telesom poosebljena počutnost!

Tebe lahko človek tepe in poljublja glejščino bližino. že je drhela od

sramu, strahu in počutnosti. Naenkrat pa jo je zgrabila železna, kruta in neizprosa roka za grlo ter stisnila tako, da je zagrerala in zatrepetala po vsem telesu.

— Hočeš? Hočeš? — je ponovil študent v neki strasti pozabi ter krčevito stiskal njen tenki, nežni vrat.

Obša je bila mrtvaška groza. Z divje izbušenimi očmi se je začela zvijati in braniti. Za hip je še šimila v glavo grozna, nemoguča misel... Možev obraz, mil in drag, nekje daleč, ne gledeš... mlado, veselo življenje... ves, kar bi moglo biti, pa ne bo, je hitelo mimo nje. Strašno krepenje je stisnilo njen srce. Groza je napolnila vse telo, pretresla mozeg in jo spravila ob pamet. Zvijala se je, branila in tresla pod njegovo težko roko. Oči so izostopile, na ustnah so se ji pokazale krvave pene. Bila je strašna in nič ni ostalo v nji od prejšnje lepe, elegantne dame. Bila je mokra, ostudna miš v mačiji zobeh.

— Torej hočeš? — je slišala še nezazumljiv, daljni glas in v motni, neproderni megli so jo objele neke politične prikazni. Vse okrog nje se je zamajalo in zavrtelo ter napolnilo z rdeče, ognino krvjo in z zadnjim žarkom zavesti ie komaj še vomišljila.

gle ustaviti, naj se vsak prijavi sodišču. Reduciranci bodo po novem zakonu še dobili obvestila, ali je redukcija potrjena ali ne. Vsak reduciranci bo imel pravico 6 mesecov za obnovo postopanja.

Izvršni odbor v Ljubljani.

Umor dveh fašistov pred poroto v Genevi

OBSODBA DVEH KOMUNISTOV.

Leta 1921. sta bila umorjena dva mlada fašista Amadeo Majani in Augusto Bisagno, ko so divjali hudi boji med komunisti in fašisti po Speziji in Sarzani. Posebno velika nasiljava se so godila v juniju in juliju omenjene leta. Na hrib Carpione pri Speziji je prišlo kakih 40 fašistov z namenom, da se udeležijo ekspedicije v Sarzano. Mlada fašista Majani in Bisagno sta dobila nalog, da gresta v Spezijo po neka pisma. Tam pa so ju prijeti komunisti, postavili pred sedeči tribunal in ju obsođili na smrt. Njuni trupli so našli, kakor se je takrat poročalo, v groznem stanju čez nekaj dne. Lobanji sta bili prazni, s hrbitišča je bilo strzano meso. Bisagnova glava je bila odtrganja od telesa. Poznali so se sunki bojali po raznimi delih teles obet žrtv.

Pred dvema mesecema se je pričela radi tega delikta pred poroto v Genovi razprava, ki je bila veckrat prekinjena in se končala šele sedaj. Obtožencev je bilo 17. Deset drugih je zbežalo in se ne ve, kje se nahajajo.

Nekaj obtožencev pravi, da ne vedo nič. Obtoženec Bona pripoveduje, da je videl skupino ljudi, ki so imeli v svoji sredini dve zvezane mladenci. On je sledil temu žalostnemu sprevodu iz daljave zgolj iz razvednosti, videl je, kako so preteplili omaida fašista in kako sta stoka pod udarci. Na vprašanje, ali je videl, kam sta bila po usmrtni vrzeli, je rekel, da se ne spominja. Obtoženec Bruno Papini, ki je artiljerijski vojak, pravi, da meseca julija 1921 sploh ni bil v Sarzani. Dalje, pravi, da takrat, ko je bil ubit njegov oče, se ni nihče brigal za to, da bi poškodil storce. Preiskovalni sodnik je rekel njegovemu materi celo, da naj bi ona išče, če hoče. Obtoženi Olivieri je baje eden onih, ki so oba mladinci peljali k usmrtni. On to tudi. Prejšnji kvestor v Speziji je pripovedoval, da je izvedevede vodila dvojica strojilcev. Glede mučenja ubitih fašistov so bila mučila različna. Izvedenci so trdili, da sta morale biti obtoženci. Rezprava se je vlekla na dolgo in široko. Bila so besna prerekanja, obtoženci so divjali, fašistiški priči, da so jih obteževali. Zaslijan je bil tudi takratni župan Terzi, socialist, ki je med drugim priznal, da je odstranil z občinske dvorane sliko kraljevske dvojice v občinske hiše trikoloro. V bojih med fašisti in komunisti leta 1921. v Sarzani je bilo v mesecih juniju in juliju ubitih 12 fašistov in še nekaj drugih oseb. Oborožene sile je bilo 20. in 21. julija v Sarzani 280 vojakov, 150 kr. redarjev, 95 strojilnikov in oddelki strojilcev pušč... Glede mučenja ubitih fašistov so bila mučila različna. Izvedenci so trdili, da sta morale biti obtoženci. Rezprava se je vlekla na dve meseci zapored. Rezprava je pokazala, kako strašno je bilo v oni dobi sovraštvo med italijanskim žudstvom.

Razprava se je vlekla na dolgo in široko. Bila so besna prerekanja, obtoženci so divjali, fašistiški priči, da so jih obteževali. Zaslijan je bil tudi takratni župan Terzi, socialist, ki je med drugim priznal, da je odstranil z občinske dvorane sliko kraljevske dvojice v občinske hiše trikoloro. V bojih med fašisti in komunisti leta 1921. v Sarzani je bilo v mesecih juniju in juliju ubitih 12 fašistov in še nekaj drugih oseb. Oborožene sile je bilo 20. in 21. julija v Sarzani 280 vojakov, 150 kr. redarjev, 95 strojilnikov in oddelki strojilcev pušč... Glede mučenja ubitih fašistov so bila mučila različna. Izvedenci so trdili, da sta morale biti obtoženci. Rezprava se je vlekla na dve meseci zapored. Rezprava je pokazala, kako strašno je bilo v oni dobi sovraštvo med italijanskim žudstvom.

Dva meseca je trajala razprava, razpravni dni je bilo 36, pa se ni dalo dozgmati, kdo je bil ona dva mlada fašista in kako se je pravzaprav vse reč izvršil. Odvetniki so se kregali in prišli je celo do dvoboja... Končno sta bila radi soki vredna na umoru obsojena D'Uoglia in Anelli na 6 let in tri meseca zapora vsak. Ker pa je bilo dejane izvršeno v politične svrhe, se vporabilo amnestijske določbe in odpadejo Anelli 4 leta, D'Uoglia pa vsa kazen. Ostali 15 obtožencev je oproščenih.

Prosветa

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

DRAMA.

Torek, 29. decembra: Ob 20. »Veronika De seniška«, Red D.

Sredo, 30. decembra: Ob 20. »Za narodov blagor«, Red F.

Cetrtek, 31. decembra: Zaprt.

OPERA.

Torek, 29. decembra: Ob 19.30 »Srce iz leča«, »Poživ na ples«, »Capriccio espagnol«, »P

Film v romanu

je zadnje delo znamenitega ameriškega romanopisca Jacka Londona

„Roman treh src“

ki prične izhajati v »Slovenskem Narodu« v petek 1. januarja 1926. — Ta roman je pisan tako živahnio, duhovito in napeto, da ga po pravici prištevamo med vsebinsko najbogatejša in najlepša Londonova dela. V zadnjem času je filmska umetnost povsod izredno napredovala, krog ljubiteljev lepih filmov se čedalje bolj širi in zato je »Roman treh src« kot pristno ameriško filmsko delo v obliki romana tembolj zanimiv in aktualen. Pisatelj sam pravi o svojem delu: »Napisal sem v življenju mnogo pustolovskih romanov, toda v nobenem nisem nakočil toliko dejanj, kakor v »Romanu treh src«. In res se mora čitatelj čuditi bogati fantaziji in izredni duhovitosti tega nadarjenega romanopisca, ki zna tako krasno opisovati ljudi in dogode, da bi človek najraje prečital vsako njegovo delo brez najmanjšega preseka. Kdor bo čital »Roman treh src«, se bo lahko prepričal, da so Londonova dela res prave mojstrovine na polju človeške fantazije in duhovitosti.«

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 29. decembra 1925.

— Po Avstriji hrepen? Nedavno tega je imel na vseučilišču v Berlinu urednik lista »Deutsche Arbeit«, Hermann Ullmann, predavanje o naši državi. Njegova izvajanja so temeljila na nažorih, ki so bili razširjeni o slovenskem jugu pred vojno v pok. Avstro-Ogrski in v Nemčiji. Možni pa so pokazali posebne podkanostini in posučnosti o naših razmerah, kar najbolj svedoči dejstvo, da je v vso resnostjo zatrjevala, da vlada še danes v Jugoslaviji kralj Peter Osvoboditelj. Da je Ullmann govoril tudi o razmerju med Srbi in Hrvati, in sicer v smislu, kakor bi si to razmerje želeli gotovi nemški krogi, ki se vedno sanjajo o nemškem gospodarstvu od Bela do Jadranja, nam ni treba posebe povedati. Prav obširno je Ullmann razpravljalo tudi o stališču Slovencev napram novi državi. Nasloval je, da so Slovenci na pol Nemci, čes, da pamtnika so živelji pomešani s koroškimi in štajerskimi Nemci, od katerih so baje prevzeli šege in navade, pa tudi mišljenje in čustovanje. Zato jih je baje v vsakem oziru težko razločevati od Nemcev in zato je tudi popolnoma razumljivo, da niso zadovoljni z današnjim stanjem in da posvetem odkrito hrepene po — zdržljivosti z Avstrijo. V dokaz te svoje trditve je navedel dr. Korošca samega in ga proglasil za »eksponiranega in pravega avstrijskega politika«, ki se seveda kot tak nikakor »ne more spriznjati s sedanjim stanjem stvari.« — Priznati moramo, da se argumenti, ki naj izpričajo, da smo Slovenci nekaj čisto drugač, kakor Srbi in Hrvati, v bistvu krejco z razlogi, ki smo jih že često čitali po raznih klerikalnih časopisih. Zdi se torej, da ima Ullmann svoje »imenitne« informacije o nas Jugoslovenih iz klerikalnih studencov, zato je bolj ali manj upravljena tudi domnevna, da je urednik lista »Deutsche Arbeit« nemara povsem avtentično posučen, da naši kleriklci, ki se predstavljajo za edine poklicane predstavitelje Slovencev, dejanski koprne po zdržljivosti z Avstrijo, da hrepene po starem nemško-avstrijskem jarmu, no, pač zato, ker so tam sami katoliki, in ker tam vladajo krščanski socijalci!

— Imenovanja v učiteljski službi. V posvetnem ministru je podpisani ukaz, s katerim se premeščata: učiteljica na Šolski Šoli v Mostah pri Ljubljani Helena Franke na I. delško osnovno Šolo v Ljubljani, učiteljica v Zapotoku Marija Pegan-Sustersič v Št. Jurij pri Grosupljem. Vpokojeni so učiteljica Marija Hušner in učitelj Tomaz Stančič v Rušah pri Mariboru, Gabrijela Firolič v Tinjah, in Šolski upravitelj Leopold Vidmar, pri Sv. Janezu na Vinici. — Visoka trgovska šola v Zagrebu. Kralj jo podpisal ukaz, s katerim se visoka šola za trgovino in promet v Zagrebu pretvarja v fakulteto in sicer v ekonomsko-komerčijalno visoko šolo s pravicami vseučiliščne fakultete. Profesorji na visoki trgovski Šoli so hkrat pomaknjeni v čin vseučiliščnih profesorjev.

— Nabava brozavnih drogov. Ministrski svet je odobril poštenu ministru 12 milijonski kredit za nabavo brozavnih drogov. Drogi se nabavijo v smislu vladne sklepa pri lesnih podjetjih na Hrvatskem v Sloveniji.

— Pristanišče v Sisku. Zagrebška trgovska zbornica je izročila trgovinsku in prometnu ministru predlog, naj sklice veliko konferenco strokovnjakov iz celi države, kajih nalogu bodo preučevali načrt velikega rečnega pristanišča v Sisku. Na ta način naj se obenem omogoči redna paroplovna med Siskom in Beogradom po Savi.

— Knjiga o Stepanu Radiču. Zagrebški profesor in publicist Ante Hikec je izročil posvetnemu ministru Stepanu Radiču delo, ki obravnava Stepana Radiča kot politika in državnika. Delo je napisal pod pseudonimom »Verus«.

— Premestitev uradništva finančne kontrole. V finančnem ministru pripravljajo ukaz o premestitvi uradnikov finančne kontrole in carinikov.

— Uradna ugotovitev. Veliki župan mariborske oblasti je nam poslal ta-le dopis: »Z ozirom na veste, ki jo je objavil tudi naš list, da se je povodom bivanja g. ministra posvetne Stepana Radiča v Mariboru v dneh 12. in 13. decembra t. l. v njezino varnost koncentriralo večje število orožništva, pojasnjuje veliki župan mariborske oblasti, da podatki ne odgovarjajo istini. Niti veliki župan, niti pristojni srezki glagavari v teh dneh nista odredila koncentracijo orožništva, ker za varnostne mere toliko obsegne ni bilo nikake potrebe. V dneh 12. in 13. decembra t. l. ni bil noben orožnik s svoje orožniške postaje dirigiran

v Maribor. Varnostno službo je, kakor običajno, vršila izključno lokalna policija.«

— Aretacija komunistov v Zagrebu. Zagrebška policija je prijela in zaprla dva komunista, privatna uradnica Kamila Horvatina in Mišića, ki sta bila v zvezi z beogradsko afero rdeče pomoči.

— Napredovanja učiteljstva osnovnih šol. Na predlog prosvetnega ministra je podpisani kraljev ukaz, s katerim napreduje nad 100 učiteljev in učiteljstvo osnovnih šol v smislu uradniškega zakona.

— Vojaški smučarski tečaj za one častnike in podčastnike, ki so se udeležili lanškega smučarskega kurza, se bo vršil meseca februarja zopet v Kranjski gori.

— V varstvu srn. Ministrstvo za šume in rudnike je sporočilo z odlokom z dne 30. oktobra t. l., da je lov na srne po vsej lovišči primorsko - kraljevske oblasti za dve leti ustavljen. Povodom te zbrane je državni komisar graščine dr. K. Gyzyja naznani, da se srne, ki se tam čuvajo, posredujejo v območje lovišča, ležeča na teritoriju ljubljanske oblasti, severno le ob času, ko po zakonu ni lovopusta na to divjad. Da se začleni smoter vsaj deloma doseže, odreja veliki župan ljubljanski, da šrežki glaglavari strogo gledajo na to, da se z zakonom z dne 28. februarja 1922, Ur. l. št. 378/115, odreja prepoved, streljanja srnjačke v srušic, točno v poznavanje. Praksa namreč kaže, da se klub začleni prepreči vsako leto, posebno na brakadaku, postrelji prav mnogo srnjačkov in srnic. Vzrok je deloma nepazljivost streljev, ki ne gledajo na to, je li žival mlada ali odrasla, deloma pa tudi brezbržnost deloma doseže, odreja veliki župan ljubljanski, da šrežki glaglavari strogo gledajo na to, da se z zakonom z dne 28. februarja 1922, Ur. l. št. 378/115, odreja prepoved, streljanja srnjačke v srušic, točno v poznavanje. Praksa namreč kaže, da se klub začleni prepreči vsako leto, posebno na brakadaku, postrelji prav mnogo srnjačkov in srnic. Vzrok je deloma nepazljivost streljev, ki ne gledajo na to, je li žival mlada ali odrasla, deloma pa tudi brezbržnost deloma doseže, odreja veliki župan ljubljanski, da šrežki glaglavari strogo gledajo na to, da se z zakonom z dne 28. februarja 1922, Ur. l. št. 378/115, odreja prepoved, streljanja srnjačke v srušic, točno v poznavanje. Praksa namreč kaže, da se klub začleni prepreči vsako leto, posebno na brakadaku, postrelji prav mnogo srnjačkov in srnic. Vzrok je deloma nepazljivost streljev, ki ne gledajo na to, je li žival mlada ali odrasla, deloma pa tudi brezbržnost deloma doseže, odreja veliki župan ljubljanski, da šrežki glaglavari strogo gledajo na to, da se z zakonom z dne 28. februarja 1922, Ur. l. št. 378/115, odreja prepoved, streljanja srnjačke v srušic, točno v poznavanje. Praksa namreč kaže, da se klub začleni prepreči vsako leto, posebno na brakadaku, postrelji prav mnogo srnjačkov in srnic. Vzrok je deloma nepazljivost streljev, ki ne gledajo na to, je li žival mlada ali odrasla, deloma pa tudi brezbržnost deloma doseže, odreja veliki župan ljubljanski, da šrežki glaglavari strogo gledajo na to, da se z zakonom z dne 28. februarja 1922, Ur. l. št. 378/115, odreja prepoved, streljanja srnjačke v srušic, točno v poznavanje. Praksa namreč kaže, da se klub začleni prepreči vsako leto, posebno na brakadaku, postrelji prav mnogo srnjačkov in srnic. Vzrok je deloma nepazljivost streljev, ki ne gledajo na to, je li žival mlada ali odrasla, deloma pa tudi brezbržnost deloma doseže, odreja veliki župan ljubljanski, da šrežki glaglavari strogo gledajo na to, da se z zakonom z dne 28. februarja 1922, Ur. l. št. 378/115, odreja prepoved, streljanja srnjačke v srušic, točno v poznavanje. Praksa namreč kaže, da se klub začleni prepreči vsako leto, posebno na brakadaku, postrelji prav mnogo srnjačkov in srnic. Vzrok je deloma nepazljivost streljev, ki ne gledajo na to, je li žival mlada ali odrasla, deloma pa tudi brezbržnost deloma doseže, odreja veliki župan ljubljanski, da šrežki glaglavari strogo gledajo na to, da se z zakonom z dne 28. februarja 1922, Ur. l. št. 378/115, odreja prepoved, streljanja srnjačke v srušic, točno v poznavanje. Praksa namreč kaže, da se klub začleni prepreči vsako leto, posebno na brakadaku, postrelji prav mnogo srnjačkov in srnic. Vzrok je deloma nepazljivost streljev, ki ne gledajo na to, je li žival mlada ali odrasla, deloma pa tudi brezbržnost deloma doseže, odreja veliki župan ljubljanski, da šrežki glaglavari strogo gledajo na to, da se z zakonom z dne 28. februarja 1922, Ur. l. št. 378/115, odreja prepoved, streljanja srnjačke v srušic, točno v poznavanje. Praksa namreč kaže, da se klub začleni prepreči vsako leto, posebno na brakadaku, postrelji prav mnogo srnjačkov in srnic. Vzrok je deloma nepazljivost streljev, ki ne gledajo na to, je li žival mlada ali odrasla, deloma pa tudi brezbržnost deloma doseže, odreja veliki župan ljubljanski, da šrežki glaglavari strogo gledajo na to, da se z zakonom z dne 28. februarja 1922, Ur. l. št. 378/115, odreja prepoved, streljanja srnjačke v srušic, točno v poznavanje. Praksa namreč kaže, da se klub začleni prepreči vsako leto, posebno na brakadaku, postrelji prav mnogo srnjačkov in srnic. Vzrok je deloma nepazljivost streljev, ki ne gledajo na to, je li žival mlada ali odrasla, deloma pa tudi brezbržnost deloma doseže, odreja veliki župan ljubljanski, da šrežki glaglavari strogo gledajo na to, da se z zakonom z dne 28. februarja 1922, Ur. l. št. 378/115, odreja prepoved, streljanja srnjačke v srušic, točno v poznavanje. Praksa namreč kaže, da se klub začleni prepreči vsako leto, posebno na brakadaku, postrelji prav mnogo srnjačkov in srnic. Vzrok je deloma nepazljivost streljev, ki ne gledajo na to, je li žival mlada ali odrasla, deloma pa tudi brezbržnost deloma doseže, odreja veliki župan ljubljanski, da šrežki glaglavari strogo gledajo na to, da se z zakonom z dne 28. februarja 1922, Ur. l. št. 378/115, odreja prepoved, streljanja srnjačke v srušic, točno v poznavanje. Praksa namreč kaže, da se klub začleni prepreči vsako leto, posebno na brakadaku, postrelji prav mnogo srnjačkov in srnic. Vzrok je deloma nepazljivost streljev, ki ne gledajo na to, je li žival mlada ali odrasla, deloma pa tudi brezbržnost deloma doseže, odreja veliki župan ljubljanski, da šrežki glaglavari strogo gledajo na to, da se z zakonom z dne 28. februarja 1922, Ur. l. št. 378/115, odreja prepoved, streljanja srnjačke v srušic, točno v poznavanje. Praksa namreč kaže, da se klub začleni prepreči vsako leto, posebno na brakadaku, postrelji prav mnogo srnjačkov in srnic. Vzrok je deloma nepazljivost streljev, ki ne gledajo na to, je li žival mlada ali odrasla, deloma pa tudi brezbržnost deloma doseže, odreja veliki župan ljubljanski, da šrežki glaglavari strogo gledajo na to, da se z zakonom z dne 28. februarja 1922, Ur. l. št. 378/115, odreja prepoved, streljanja srnjačke v srušic, točno v poznavanje. Praksa namreč kaže, da se klub začleni prepreči vsako leto, posebno na brakadaku, postrelji prav mnogo srnjačkov in srnic. Vzrok je deloma nepazljivost streljev, ki ne gledajo na to, je li žival mlada ali odrasla, deloma pa tudi brezbržnost deloma doseže, odreja veliki župan ljubljanski, da šrežki glaglavari strogo gledajo na to, da se z zakonom z dne 28. februarja 1922, Ur. l. št. 378/115, odreja prepoved, streljanja srnjačke v srušic, točno v poznavanje. Praksa namreč kaže, da se klub začleni prepreči vsako leto, posebno na brakadaku, postrelji prav mnogo srnjačkov in srnic. Vzrok je deloma nepazljivost streljev, ki ne gledajo na to, je li žival mlada ali odrasla, deloma pa tudi brezbržnost deloma doseže, odreja veliki župan ljubljanski, da šrežki glaglavari strogo gledajo na to, da se z zakonom z dne 28. februarja 1922, Ur. l. št. 378/115, odreja prepoved, streljanja srnjačke v srušic, točno v poznavanje. Praksa namreč kaže, da se klub začleni prepreči vsako leto, posebno na brakadaku, postrelji prav mnogo srnjačkov in srnic. Vzrok je deloma nepazljivost streljev, ki ne gledajo na to, je li žival mlada ali odrasla, deloma pa tudi brezbržnost deloma doseže, odreja veliki župan ljubljanski, da šrežki glaglavari strogo gledajo na to, da se z zakonom z dne 28. februarja 1922, Ur. l. št. 378/115, odreja prepoved, streljanja srnjačke v srušic, točno v poznavanje. Praksa namreč kaže, da se klub začleni prepreči vsako leto, posebno na brakadaku, postrelji prav mnogo srnjačkov in srnic. Vzrok je deloma nepazljivost streljev, ki ne gledajo na to, je li žival mlada ali odrasla, deloma pa tudi brezbržnost deloma doseže, odreja veliki župan ljubljanski, da šrežki glaglavari strogo gledajo na to, da se z zakonom z dne 28. februarja 1922, Ur. l. št. 378/115, odreja prepoved, streljanja srnjačke v srušic, točno v poznavanje. Praksa namreč kaže, da se klub začleni prepreči vsako leto, posebno na brakadaku, postrelji prav mnogo srnjačkov in srnic. Vzrok je deloma nepazljivost streljev, ki ne gledajo na to, je li žival mlada ali odrasla, deloma pa tudi brezbržnost deloma doseže, odreja veliki župan ljubljanski, da šrežki glaglavari strogo gledajo na to, da se z zakonom z dne 28. februarja 1922, Ur. l. št. 378/115, odreja prepoved, streljanja srnjačke v srušic, točno v poznavanje. Praksa namreč kaže, da se klub začleni prepreči vsako leto, posebno na brakadaku, postrelji prav mnogo srnjačkov in srnic. Vzrok je deloma nepazljivost streljev, ki ne gledajo na to, je li žival mlada ali odrasla, deloma pa tudi brezbržnost deloma doseže, odreja veliki župan ljubljanski, da šrežki glaglavari strogo gledajo na to, da se z zakonom z dne 28. februarja 1922, Ur. l. št. 378/115, odreja prepoved, streljanja srnjačke v srušic, točno v poznavanje. Praksa namreč kaže, da se klub začleni prepreči vsako leto, posebno na brakadaku, postrelji prav mnogo srnjačkov in srnic. Vzrok je deloma nepazljivost streljev, ki ne gledajo na to, je li žival mlada ali odrasla, deloma pa tudi brezbržnost deloma doseže, odreja veliki župan ljubljanski, da šrežki glaglavari strogo gledajo na to, da se z zakonom z dne 28. februarja 1922, Ur. l. št. 378/115, odreja prepoved, streljanja srnjačke v srušic, točno v poznavanje. Praksa namreč kaže, da se klub začleni prepreči vsako leto, posebno na brakadaku, postrelji prav mnogo srnjačkov in srnic. Vzrok je deloma nepazljivost streljev, ki ne gledajo na to, je li žival mlada ali odrasla, deloma pa tudi brezbržnost deloma doseže, odreja veliki župan ljubljanski, da šrežki glaglavari strogo gledajo na to, da se z zakonom z dne 28. februarja 1922, Ur. l. št. 378/115, odreja prepoved, streljanja srnjačke v srušic, točno v poznavanje. Praksa namreč kaže, da se klub začleni prepreči vsako leto, posebno na brakadaku, postrelji prav mnogo srnjačkov in srnic. Vzrok je deloma nepazljivost streljev, ki ne gledajo na to, je li žival mlada ali odrasla, deloma pa tudi brezbržnost deloma doseže, odreja veliki župan ljubljanski, da šrežki glaglavari strogo gledajo na to, da se z zakonom z dne 28. februarja 1922, Ur. l. št. 378/115, odreja prepoved, streljanja srnjačke v srušic, točno v poznavanje. Praksa namreč kaže, da se klub začleni prepreči vsako leto, posebno na brakadaku, postrelji prav mnogo srnjačkov in srnic. Vzrok je deloma nepazljivost streljev, ki ne gledajo na to, je li žival mlada ali odrasla, deloma pa tudi brezbržnost deloma doseže, odreja veliki župan ljubljanski, da šrežki glaglavari strogo gledajo na to, da se z zakonom z dne 28. februarja 1922, Ur. l. št. 378/115, odreja prepoved, streljanja srnjačke v srušic, točno v poznavanje. Praksa namreč kaže, da se klub začleni prepreči vsako leto, posebno na brakadaku, postrelji prav mnogo srnjačkov in srnic. Vzrok je deloma nepazljivost streljev, ki ne gledajo na to, je li žival mlada ali odrasla, deloma pa tudi brezbr

Gospodarstvo

—g Predlog o znižanju najeminskega davka. Društvo hišnih posestnikov v Zagrebu je predložilo mestni občini načrt znižanja najeminskega davka. Po tem načrtu naj bi se pobiral v bodoče najeminski davki tako - le: do 2400 Din 2%, od 2400 do 5.600 4%, od 5600 do 9000 6%, od 9001 do 13.000 8%, od 13.001 do 18.000 — 10%, od 18.001 do 24.000 12% nad 24.000 do 14%. Poleg tega predlagajo hišni posestniki, da se zniža gasilski davki od 20 na 10%, 1% gasilske dolklade od brutta dohodka hiše naj bi se pa splet odpravile.

—g Koliko davkov plačujemo. V prvi polovici proračunskega leta 1925/26 je plačal v vsak državljan neposrednega davka 37,70, izrednih pridakov 17,99, davka na poslovni promet 8,65 in invalidskega davka 5,25. Zanimivo je razmerje v plačevanju davkov v poedinih pokrajinalah. Tako je plačal v vremenu času vsak prebivalec Vojvodine A t najboljše pokrajine neposrednih davkov 107,83 (v Sloveniji 66,19, v Dalmaciji 27,7 v Srbiji in Črni gori 22,17), izrednih pridakov 41,12 (v Sloveniji 32,01, v Dalmaciji 4,1 v Srbiji in Črni gori 12,28). davka na poslo ni promet 15,25 (v Sloveniji 22,27, v Dalmaciji 4,40, v Srbiji in Črni gori 3,96), invalidskega davka 8,20 (v Sloveniji 10,64, v Dalmaciji 3,38, v Srbiji in Črni gori 2,62). Že iz teh kratkih podatkov je razvidno, kako krivčno so razdeljeni pri nas davki.

—g Število zavarovanih delavcev v naši državi. Po podatkih ministra za socialno politiko znaša število organiziranih in zavarovanih delavcev v naši državi 500 tisoč. Od teh je zaposlenih 200.000 v industrijskih podjetjih, 300.000 pa pri raznih obrtnih in trgovskih podjetjih. Poleg tega je zavarovanih 250.000 delavcev izven resorja ministra za socialno politiko.

—g Statistika zadružništva v naši državi. V kratkem bo izdana statistika zadružnega pokreta v naši državi. Statistiko izda glavni zadružni savez. Podatki bodo obsegali razvoj zadružništva od ustanovitve prvih zadruž do danes.

—g Francosko-jugoslovenska trgovska zbornica. V zadnjem času se mnogo govoriti o potrebi ustanovitve francosko-jugoslo-

venske trgovske zbornice, čije centrala bi bila v Parizu, oddelek pa v Beogradu. Trgovska ministrstvo stopi te dni v stike s francoskimi gospodarskimi krogji in če dobri iz Pariza zadovoljiv odgovor, bo sklicana seja naših trgovskih zbornic, na kateri se bo razpravljalo o tem vprašanju.

—g Izvoz naše svile. Svilarski odsek trgovinskega ministrstva pripravlja za izvoz v inozemstvo večjo količino domače svile. Do konca tega leta bo izvozeno 10.000 kg čiste svile, 10.000 kg postranskih izdelkov in 12.000 škart kokonov. To blago gre v Milan.

—g Težkoči pri uvozu petroleja. Uprava državnih monopolov je izdala nedavno novo odredbo o postopanju pri uvozu petroleja iz inozemstva. Doslej je dobival uvoznikar posebno dovoljenje za vsako količino naročenega petroleja. Zdaj pa dobri dovoljenje za celokupni znesek naročenega blaga. Zato ni več mogoče carinoti po vrsti posamnih pošiljatev naročene količine. Pogosto se pa pripieti, da pride petroleju na določeno postajo istočasno v manjših količinah. Uvoznica mora v tem slučaju čakati, da prispe ves naročeni petrolej in mora torej plačati ležarino. Naravno, da ne more redno dobavljati petroleja svojim odjemalcem. Zato so nekatere trgovske zbornice skenile zahtevati od uprave državnih monopolov, da svojo novo odredbo prekliče in pusti v veljavni stav.

—g Prodaja starih karbdalih svetilik. Direkcija državnih železnic v Subotici razpisuje za dan 16. januarja pismeno licitacijo za prodajo okoli 600 komadov starih pločevinastih karbdnih svetilik. Predmetni oglas je v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani na vpogled.

—g Prodaja 12.000 kg starega razbitega stekla. Ekonomsko oddeleženje direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 11. ure dne 8. januarja pismene ponudbe za nakup 12.000 kg starega razbitega stekla. Pogoji so na vpogled pri istem odelenju vsak delavni dan od 10. do 12. ure.

To in ono

Iz ceremonijela preteklih časov

Ko je bil slavni grof Raimund Montecuccoli na Dunaju imenovan za komornika cesarja Leopolda (1645), je napisal smernice za ceremonijal, ki se je imel izvajati v cesarski zjutranji službi. Glasile so se takoj - le: Ob uri, ki jo dočopi Njegovo Veličanstvo, vzbudi prvi služabnik s tem, da močno potegne zvonček, cesarja, ki se dvigne v svoji nočni oblike. Prvi služabnik vstopi nekoliko prej nego drugi in mu obliče sračo. Potem pridejo drugi služabniki, z jednim koleno vedeno nagnjenim proti zemlji; po koncu sime stati samo starejši. Služabniki obličejo Njegovo Veličanstvo. Navzeci so zdravnik, brivec, dvorni norci in dvorni pritlikavci. Ko je oblačenje končano, se izvrši frizuna, na to se umije obraz, to so dejanja, pri katerih ima vsak komorni služabnik posebno zanj predpisano nalogo.

Koliko jezikov je na svetu

Jezički ali govorica je najdražji dar, ki ga je dala narava človeku. S pomočjo jezika izraža vsak narod svoje mišljenje in čustvovanje. Učenjaki vseh časov so se zanimali za vprašanje, koliko živilih jezikov je na svetu. Nekateri so jih našeli 3000, drugi zopet samo 800 in 5000 narečij. V neki politični reviji z leta 1826 čitalo, da le na svetu 3064 različnih jezikov in sicer v vzhodni Indiji 937, v Evropi 587, v Afriki 276, v Ameriki pa 1264. Pri tem ni všteta Avstralija. Že pretriano število 587 za Evropo je najboljši dokaz, da so ti podatki fantastični. Bolj zanesljivi so podatki angleškega svetopisemskega društva, ki je izdalо lani 10 milijonov izvodov sv. pisma v 572 jezikih. Približno število živilih jezikov na svetu znaša 1000. V Babljevem Jezikovnem atlasu je naštetih 860 jezikov brez krajevnih narečij. To število je razdeljeno tako: V Aziji 153, v Afriki 114, v Ameriki 423, v Evropi 53 in v Avstraliji 117.

Spošlošno je pa težko odgovoriti na to vprašanje. Naši podatki o jezikih pri nekulturnih narodih so namreč zelo pomanjkljivi.

poleg tega je pa malone nemogoče potegniti točno mejo med jezikom in narečjem odnosno med poedimimi jeziki. P. Hebel, ki se je zelo intenzivno pečal z jezikoslovjem, pripoveduje, da je prišel na nekem potovanju v veliko zadrgo. Skupina njegovih soprotnikov je med vožnjo živalno debatala in Hebel ni mogel ugotoviti, kakšne narodnosti so ti ljudje. Naposled se je prepričal, da ima opraviti z rojaki (Nemci), ki so govorili o censih prešičev. Najbolj je razširjen kitajski jezik. Govori ga okrog 400 milijonov ljudi. Nemščina govori 95 milijonov, angleščina 200, francoščina 50, portugalsčina 22, italijansčina 40 in malajski jezik 25 milijonov. Med evropskimi jeziki je na drugem mestu rusčina, ki prav malo zastaže za angleščino. Turški jezik govori okrog 10 milijonov ljudi. Za mednarodne jezike veljajo angleščina, francoščina, nemščina in španščina. Upajmo, da se v doglednem času pridruži tem štirim mednarodnim jezikom tudi rusčina in da Slovenci bomo vedno zadrnji. Smešno je namreč, da velja za mednarodni jezik nemščina ali celo španščina, dasi govoriti samo velikorščino nad 100 milijonov Rusov.

Orjaki v prirodi

Ljudje občudojujo rokoborbe in atlete iz izredno močnimi trišicami, nihče se pa ne zanima za orjake v živalskem svetu, ki so na videz slabotni, v resnici pa neverjetno močni. Skok boljše je najboljši dokaz, kačko pravčivo deli narava vsem živilim bitjem pripomočke v borbi za obstanek. Bolha lahko skoči 250krat višje kot je visoka sama. Človek, ki je visok 1,70 m, bi moral torej skočiti 425 metrov visoko, če bi se hotel kosati z bolko. Marvlja lahko premakne predmet, ki je 8- do 10krat težji kot njeno telo. 70 kg težak človek bi moral torej dvigniti 600 do 700 kg težko bremę. Tudi vid je pri mnogih živalih tako razvit, da se človeško oko niti primeriti ne da z njim. Orel, osobito pa ameriški kondor, vidi z višine 7000 do 8000 metrov najmanjšega črva na zemljì.

Tipičen primer velike delazmožnosti

pri živalih nam nudi neka ptica, ki živi v Avstraliji in je po velikosti podobna naši kokoši. Tehta torelj približno 1 kg. Spomladi si zvije gnezdo iz suhljadi, prsti in peska. Gnezdo je visoko približno 3,5 m, v premeru pa meri 5 metrov. Sredi tega ogromnega gnezda je cilindrična podoba praznota, kamor polaga dotična ptica jačja in jih prepubli vplivu solnčnih žarkov, da ni treba sami valiti. Ptica napravi gnezdo v 10 do 12 dneh samo s kljunom in nogami. To delo je enako delo človeku, ki bi v enem mesecu brez tehničnih pripomočkov zgradil ali vsaj napokipčil toliko materiala, kolikor ga je v treh egiptovskih piramidah. Tudi mrvljica, kritine ali bivališča bobrov so tipični primeri izredne moči, ki jo je dal narava živalim v borbi za obstanek.

• Nove pege na soncu. Astronomi so opazili nedavno na soncu nove pege. Na fotografičnih posnetkih, ki so jih napravili raznimi observatorji, se vidijo te pege tudi s prostim očesom. Zvezdovlaci sklepajo iz tega, da so nove pege zelo velike. Izračunali so, da je največja skupina solnčnih pogolga 200 milijonov kilometrov in da bi lahko pokrila prostoranstvo, ki je 20krat večje kot naša zemlja. Te pege so periodično pojavi in se počakajo vsakih 11 let enkrat. Zadnjih je se pojavile v večjem obsegu leta 1917. Leta 1930. bodo baje največje. Zanimivo je, da so med astronomi tudi taki, ki trdijo, da je med solnčnimi pegevami in velikimi dogodki v zgodovini človeštva vedno neka zveza. Neki francoski astronomi trdijo, da je bila svetovna vojna posledica solnčnih pez.

• Starja industrija Igrac. Razne igrače z raznovrstnim mehanizmom, ki so sedaj pred božičem razstavljeni kot najnovejša iznajdba, ima večinoma že svojo zdovodino za seboj. Dokazano je, da so že starci Egipčani izdelovali za svoje otroke krokodile, ki so odpirali strašna žrelca ter sklepali z bovjem, ako so jih otroci potegnili za rep. Stari Babilonci so izdelovali lutke s premaknjivimi udji in sicer iz čistega alabastra. Vse take lutke, ki se priključajo in premaknijo in so prišle šele lani na trg kot najnovejše iznajdbe, so enostavni posnetki takih igrač, ki so se naše v nekem zaborju in s katerimi se je igral že nadvojvoda Fridrik Tirolski v 16. stoletju.

Barvni trakovi, ogljeni, indigo in povoščeni papir, hektografski zvitki in aparati, podlage za stroje pri Lud. Baraga, Selenburgova 6. Telefon st. 980

Potri neizmerne žalosti naznanjam prelužno vest, da je naš nadvse ljubljeni soprog, naš dobr oče, brat, svak, stric ozir, prastric, gospod

Andrej Gassner

veleindustrijalec

v soboto, dne 26. decembra, previden s tolažili sv. vere v 79. letu mirno v Gospodu zaspal. Truplo predragega se položi v rodbinsko grobničo v Bludenu na Vorarlberškem. Ohranimo ga v blagem spominu!

Bolzano-Tržič, dne 26. decembra 1925.

Ana Gassner roj. Heppberger,

soprga.

5279

Andrew in Leo Gassner,

sina.

Globoko žalujoči javljamo tužno vest, da je naš dolgoletni sošef, gospod

Andrej Gassner

veleindustrijalec

v soboto 26. decembra v 79. letu svoje dobe v Bludenu mirno zaspal. Polnih 30 let svojega trudopolnega življenja je pokojni posvetil z neumorno marljivostjo našemu podjetju ter ostane njegovo ime vedno tesno zvezzano s procvitem podjetja. Požrtvovalnemu sodelovanju pokojnika ohranimo blag spomin.

Tržič, 26. decembra 1925.

Bombaževa predilnica in tkalnica Tržič
Ed. Glanzmann & And. Gassner.

5280

Železnato vino

iz lekarne dr. G. Piccoli
Ljubljana, Dunajska cesta 6 — krepča malo-
krvne, nervozne ter oslab-
be odraslih in otrok. —
Naročila se točno izvre-
šujejo.

205/L

Opremljeno sobo

s posebnim vhodom in
električno razsvetljavo ta-
koj oddam. Novi Vod-
mat 62. 5273

Lovsko puško

dvocevko (Hamerles) —
prodam. — Naslov pove
uprava »Sl. Nar.« 5274

Šivilja

(tujka) išče zaposlitve. —
Ponudbe pod »Spretna
5278» na upravo »Slov.
Naroda«.

Več spalnih oprav

iz trdega lesa ceno pro-
dam. — Josip Andlovic,
mizarstvo, Karlovska ce-
sta 22. 5107

Posojilo

od 100.000 Din išče do-
bro idoča trgovina proti
primernejšim obrestim in
sigurni intabilaciji. Po-
nudbe pod Posojilo/5285
na upravo »Slov. Nar.«

Zenitna ponudba.

Katero pošteno dekle
od 20-25 let z nekaj go-
tovino bi poročila mladež-
nični v državni službi, naj
se oglaši pod »Vigred se
povrne/5271» na upravo
»Slov. Naroda«.

Gospodična

službo kot prodaja-
ka ali blagajnčarka. Ve-
čiga slovenskega in nem-
škega jezika; nastopi la-
hko takoj. — Ponudbe pod
»Januar/5284» na upravo
»Slov. Naroda«.

Delavnica

pripravna tudi za pisarno
se odda. — Istotam se
sprejme gospoda na sta-
novanje s postrežbo. Po-
nudbe pod »Delavnica
5287» na upravo »Sloven-
skega Naroda«. 5287

ARGUS

ARGUS

ie nas najboljši domači informacijski
zavod
v vseh mestih zanesljive poverjenike<br